Využitie reťazcových grafov pri hľadaní chýb v genómoch

Angelika Fedáková
Školiteľ: doc. Mgr. Bronislava Brejová, PhD.

01.07.2020

DNA

- Reťazec báz A,C,G,T
- Dve komplementárne vlákna

Chromozóm

- Súvislý úsek DNA

Genóm

- Súbor chromozómov

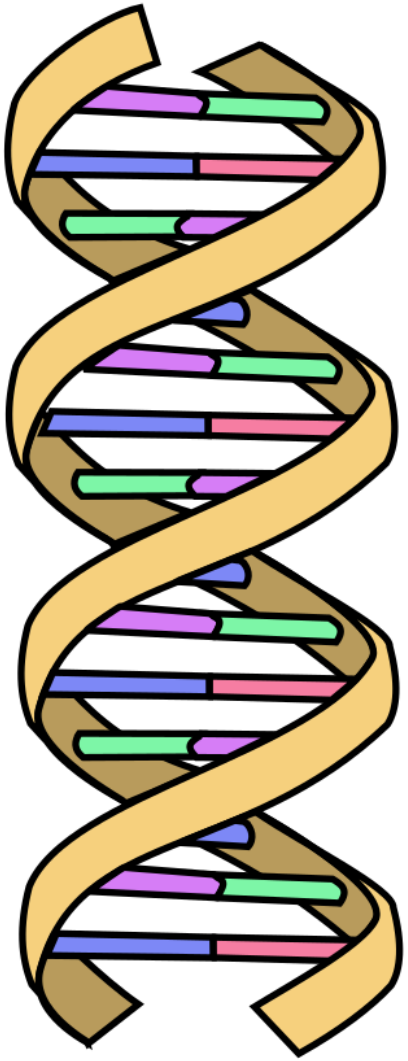

DNA

Sekvenovanie DNA

- Zisťovania báz chromozómov
- Sekvenovanie krátkych kúskov – čítaní
  - Krátke čítania, dlhé čítania

Zostavovanie genómu

- Proces skladania čítaní do pôvodných chromozómov

Overlap - Layout - Consensus

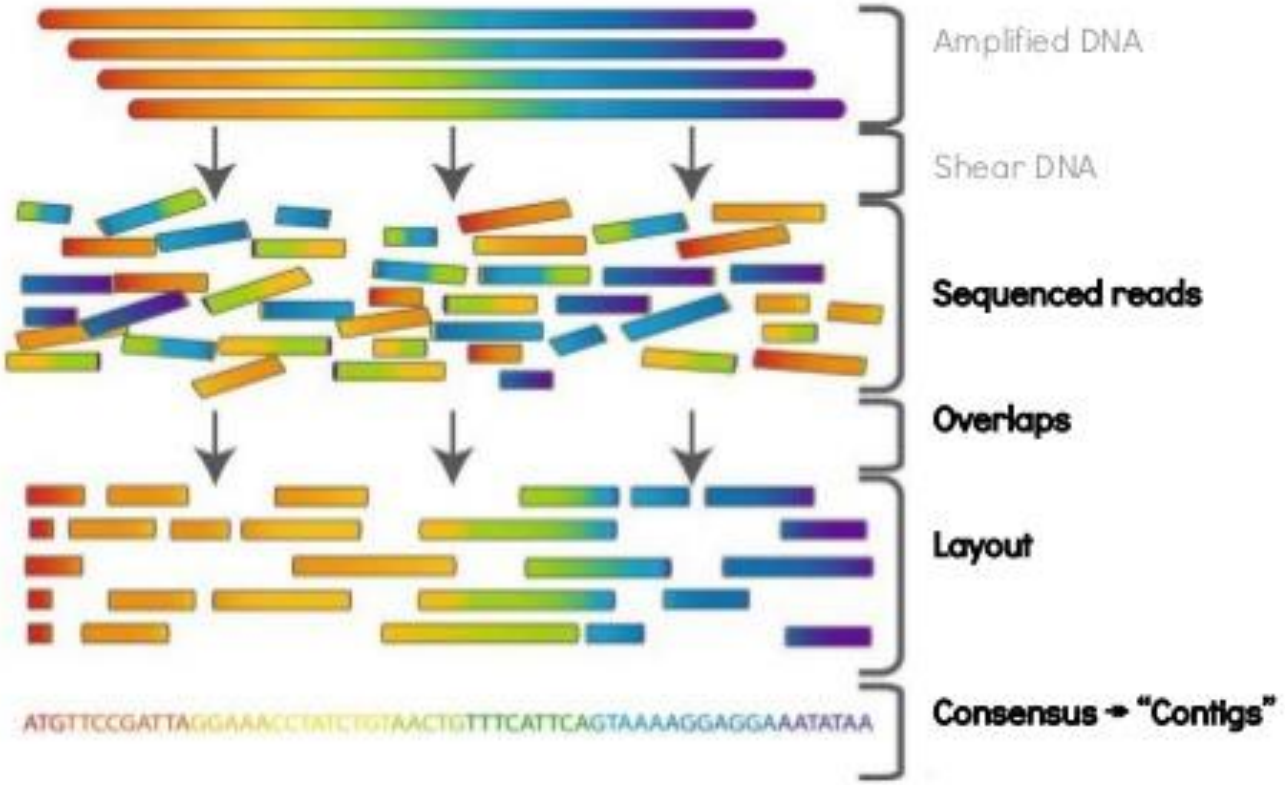

Zarovnávanie sekvencií

- Hľadanie podobností a rozdielov sekvencií
- Mapovanie báz sekvencií
- Mapovanie sekvencie ku grafu

Sekvencia 1: AGCTGGCTT
Sekvencia 2: GCAGGTCTT

A G C T G G - C T T
- G C A G G T C T T
-1 +1 +1 -1 +1 +1 -1 +1 +1 +1

Skóre zarovnania 4

Chyby DNA genómov

- Menšie chyby
  - Zlé určenie jednotlivých báz

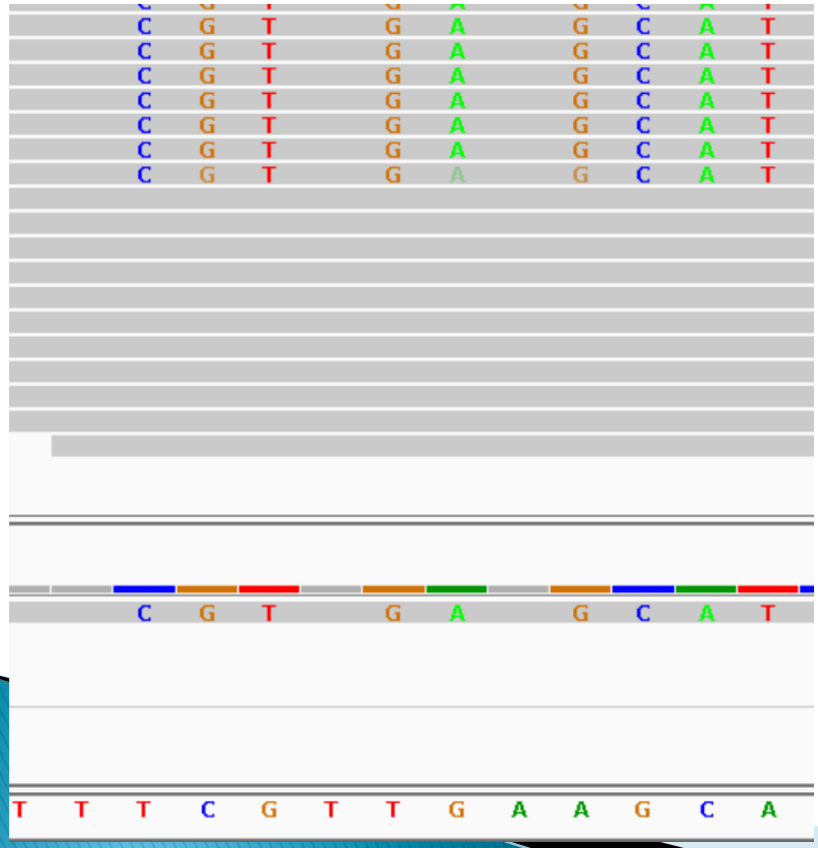

- Rozsiahlejšie chyby
  - Zlé určenie poradia väčších kusov chromozómu

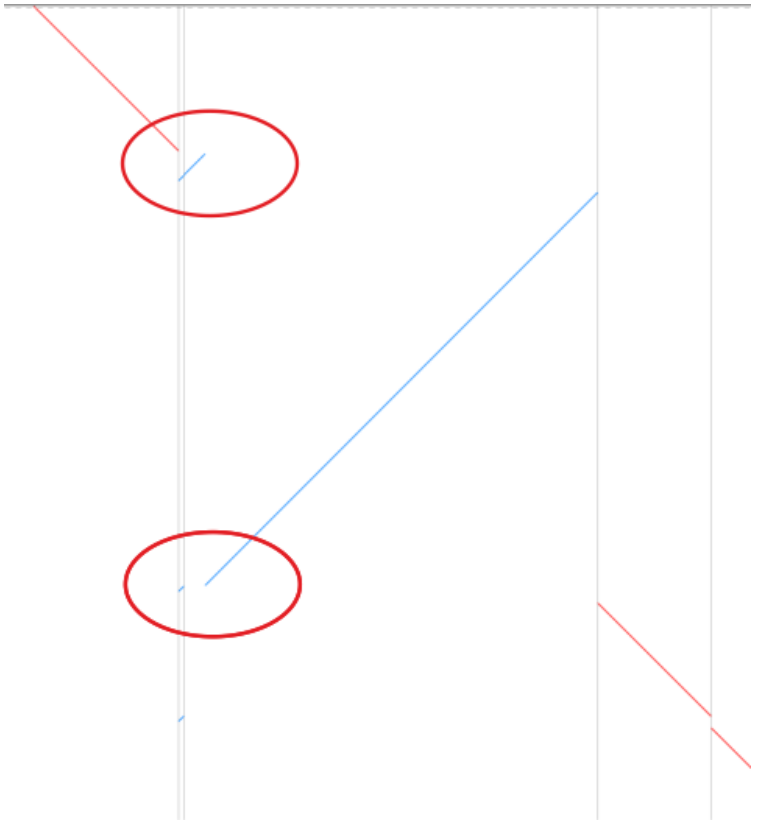

Ciele práce

- Priniesť nový pohľad na problém hľadania chýb
- Identifikovať miesta s pravdepodobnosťou chyby
- Porovnať výsledky s existujúcim softvérom

Postup hľadania chýb

- Vytvorenie grafu

k = 2, krátke čítania: CCTG, TGCC, GCCA, CAAC

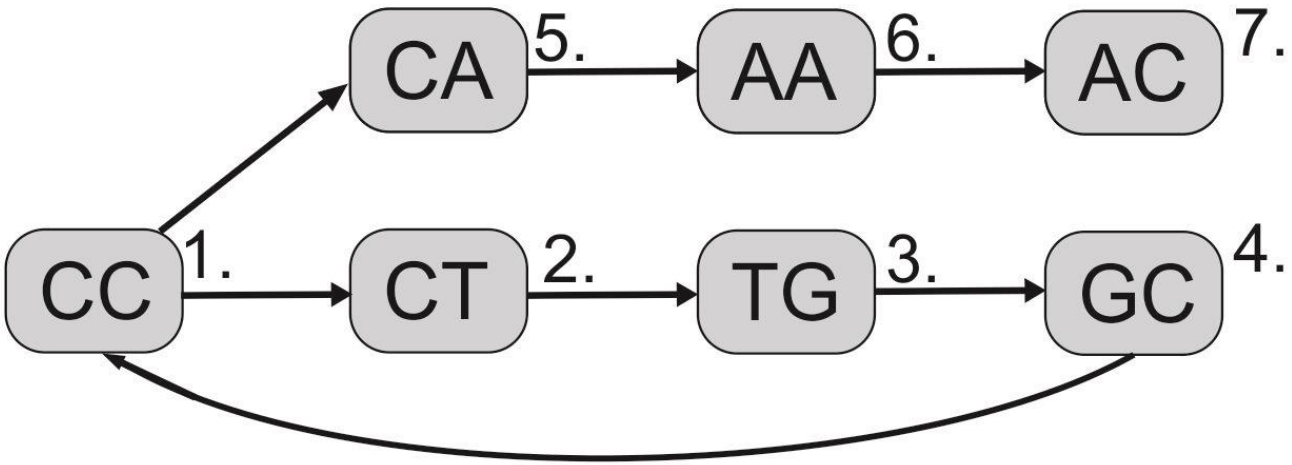

Sekvencia: TGCCAAC

Dlhé čítania: CCTGCC, GCCAAC

Postup hľadania chýb

- Zarovnanie dlhých čítaní a sekvencie

Sekvencia: TGCCAAC

Dlhé čítania: CCTGCC, GCCAAC

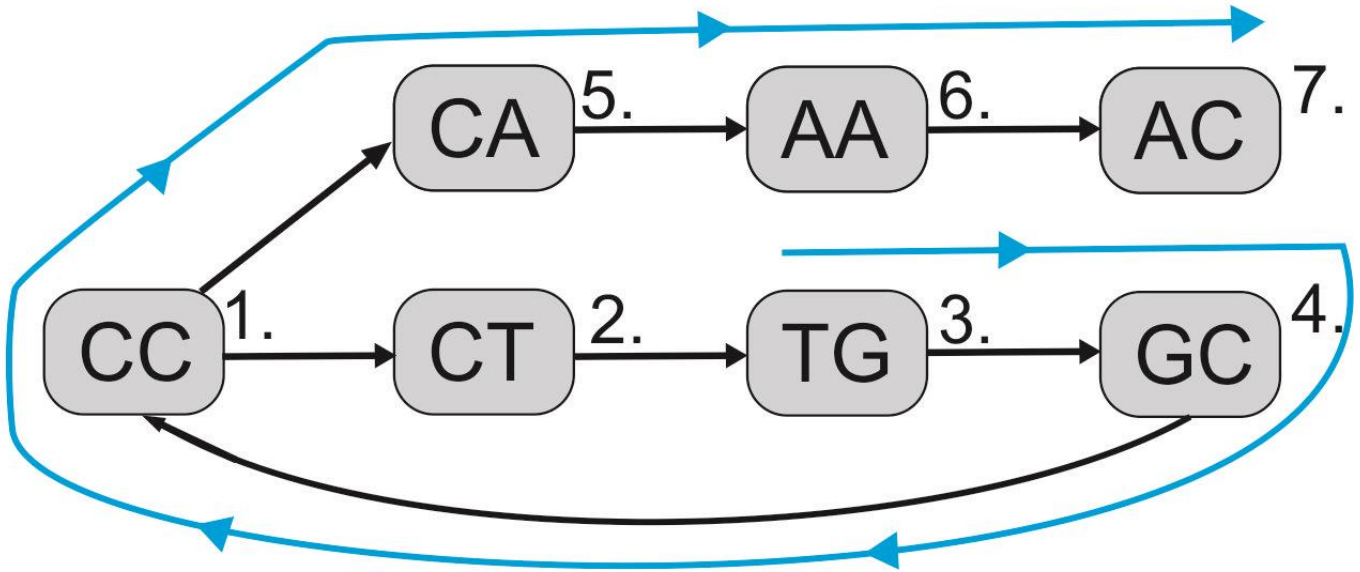

Zarovnanie čítaní: 1. 2. 3. 4. 1. 4. 1. 5. 6. 7.

Zarovnanie sekvencie: 3. 4. 1. 5. 6. 7.

Postup hľadania chýb

- Kontrola sledov

Sekvencia: TGCCAAC

Dlhé čítania: CCTGCC, GCCAAC

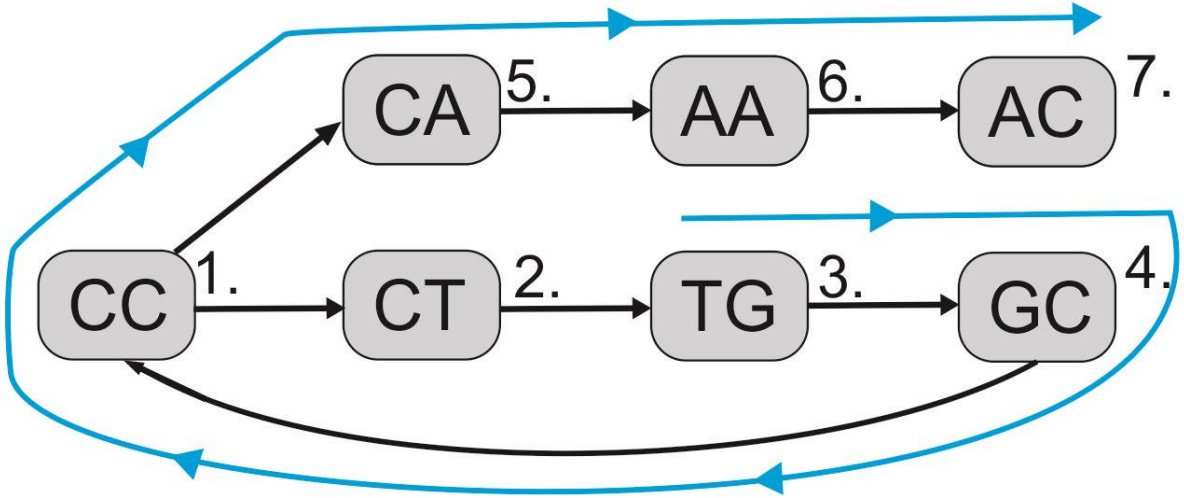

Zarovnanie čítaní: 1. 2. 3. 4. 1. 4. 1. 5. 6. 7.

Zarovnanie sekvencie: 3. 4. 1. 5. 6. 7.

Sledy dĺžky 1: — = = — — — LIMIT 2

Chybové miesta: TGCCAAC

Vstup a výstup programu

- Vstup:
  - Skúmaný genóm/sekvencia (FASTA)
  - Krátke čítania (FASTA, FASTQ)
  - Dlhé čítania (FASTA, FASTQ)
- Výstup
  - Oblasti chybových miest (BED)

Experimentálne dáta

- Baktéria Escherichia Coli (E.~Coli)
  - Referenčná sekvencia (~500 000bp)
  - 5 zostavených sekvencií
- Kvasinka Saprochaete fungicola
  - Referenčná sekvencia (~20 000 000bp)
  - 2 zostavené sekvencie

Vyhodnotenie algoritmu

- Referenčné chyby, nájdené chyby, správne chyby
- Presnosť : $\frac{\text{správne nájdené chyby}}{\text{všetky nájdené chyby}}$
- Úplnosť : $\frac{\text{nájdené referenčné chyby}}{\text{všetky referenčné chyby}}$

Prvé výsledky kvasinky

	Spades		*Miniasm*	
		Presnosť		
Limit1	543/837	64.8%	325/480	67.7%
Limit3	1209/2591	46.6%	472/816	57.8%
Limit5	1310/3144	41.6%	593/1062	55.8%
Limit7	1379/3902	35.3%	662/1244	53.3%
		Úplnosť		
Limit1	599/1599	37.4%	386/2513	15.3%
Limit3	1298/1599	81.2%	567/2513	22.5%
Limit5	1389/1599	86.8%	692/2513	27.5%
Limit7	1459/1599	91.2%	770/2513	30.6%

Filtrácia nájdených chýb

- Odstránenie chýb prekrývajúcich sa s homopolymérmi
- Odstránenie dlhých chýb

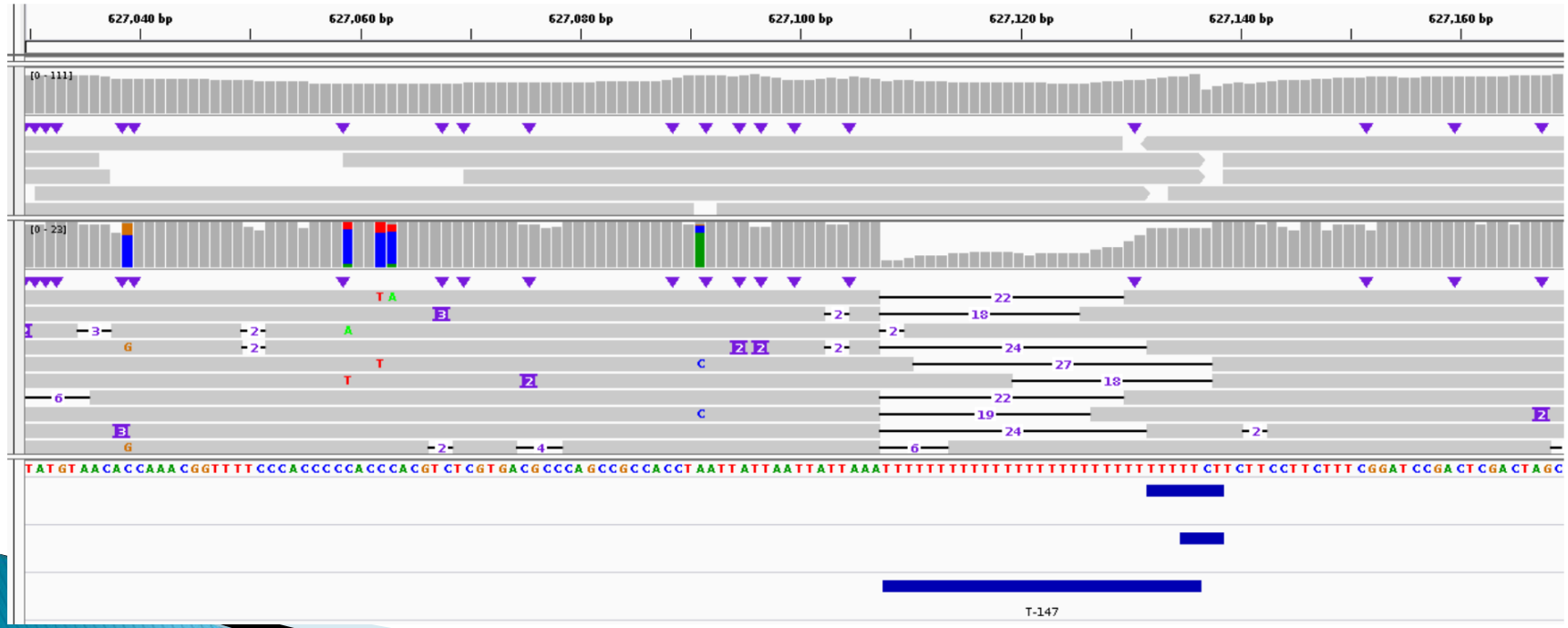

Finálne výsledky po vykonaných filtráciách

	Spades		*Miniasm*	
		Presnosť		
Limit1	153/198	77.3%	101/136	74.3%
Limit3	439/615	71.4%	124/183	67.8%
Limit5	498/883	56.4%	153/227	67.4%
Limit7	544/1418	38.4%	174/263	66.2%
		Úplnosť		
Limit1	185/661	28%	124/1506	8.2%
Limit3	459/661	69.4%	157/1506	10.4%
Limit5	515/661	77.9%	190/1506	12.6%
Limit7	546/661	82.5%	211/1506	14%

Príklad správne nájdenej chyby

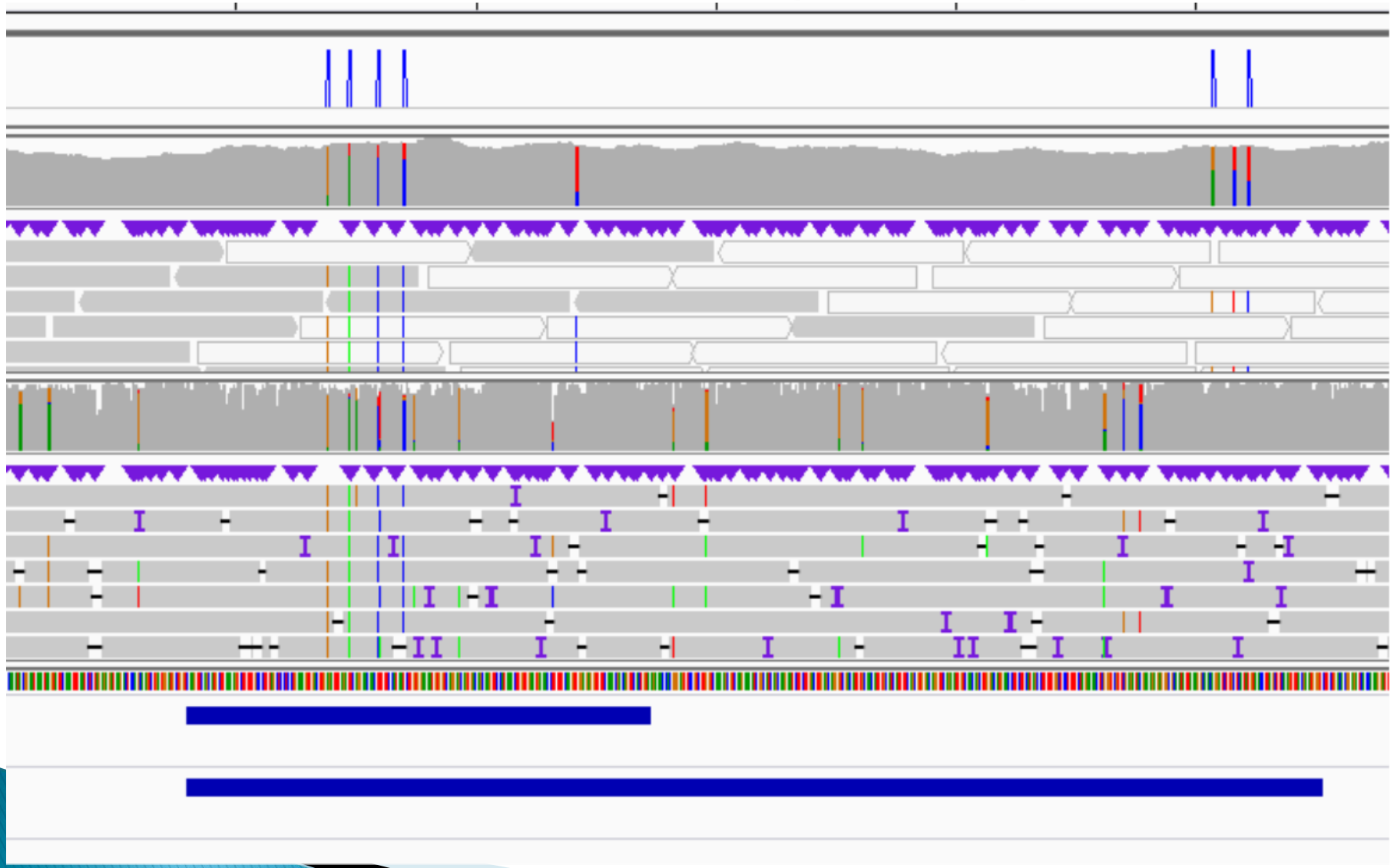

Porovnanie so softvérom Pilon

	Spades	*Miniasm*
Celá sekvencia	0.39%	1%
Referenčné chyby	3.7%	38%
Limit1	5%	19.6%
Limit3	2.4%	8.4%
Limit5	2.5%	7.5%
Limit7	2.4%	8.1%

Možnosti ďalšej práce

- Zlepšenie zarovnaní ku grafu
- Objavenie ďalších filtrácií chýb
- Zložitejšia filtrácia homopolymérov
- Testovanie ďalších dát

Ďakujem za pozornosť

1. Ako vel'mi by sa zmenili výsledky, ak by sme uvažovali realistickejšie prekryvy (napr. 50%)?

	Spades		*Miniasm*	
Presnosť				
Prekryv	*1bp*	*50%*	*1bp*	*50%*
Limit1	77.3%	65.2%	74.3%	55.1%
Limit3	71.4%	65.5%	67.8%	47.5%
Limit5	56.4%	51.9%	67.4%	51.5%
Limit7	38.4%	35%	66.2%	51%
Úplnosť				
Prekryv	*1bp*	*50%*	*1bp*	*50%*
Limit1	28%	24.1%	8.2%	6.8%
Limit3	69.4%	65.8%	10.4%	9%
Limit5	77.9%	75.2%	12.6%	11%
Limit7	82.5%	77.3%	14%	12.7%

2. Čím si vysvetľujete nekonzistentnosť v zarovnaní pôvodného a reverzného vlákna programom GraphAligner? Je k tomuto niečo v dostupnej literatúre, popr. kontaktovali ste tvorcov programu?

- Problém s nezarovnávaním rozsiahlejších kusov sekvencie
- Potenciálne súvisiaci problém uvedený na GitHube

2. Čím si vysvetľujete nekonzistentnosť v zarovnaní pôvodného a reverzného vlákna programom GraphAligner? Je k tomuto niečo v dostupnej literatúre, popr. kontaktovali ste tvorcov programu?

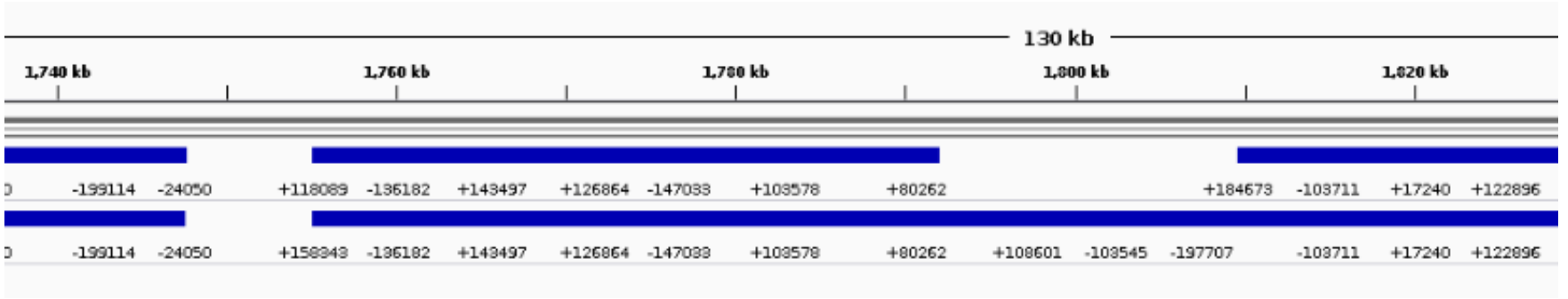

3. Ktoré z uvedených filtrácií hodnotíte ako najperspektívnejšie pre ďalšie použitie?

- Filtrácia homopolymérov

4. Aká bola dĺžka behu, bola by rovnaká schéma ako na Obr. 3.1 použiteľná aj pre väčšie genómy, napr. ľudský?

- Nie
- CPU servre
  - 47-142GB pamäte
  - 16-48 procesorov